

Nr 51.

Av herr **Werner** i Höjen **m. fl.**, *angående skattefrihet för bensin som förbrukas uteslutande i jordbruksdrift.*

Under de senaste åren har maskinkraften allt mer kommit till användning i jordbruksdriften och visat sig vara en ytterst värdefull tillgång, dels genom arbetets förbilligande, dels därigenom att arbetet kunnat utföras snabbt och i rätt tid. Detta gäller alldeles särskilt jordbearbetningen, som genom motor-driften kommit till bättre utförande.

De större jordbruken hava även förstått att utnyttja maskinkraften som dragkraft medelst anskaffande av för jordbruket speciellt konstruerade traktorer. Storjordbruket äger även i de flesta fall förutsättningar att kunna förrenta och amortera det rätt betungande anskaffningskapitalet. Samma förutsättningar föreligga tyvärr icke beträffande småbruket och det mindre bondejordbruket, där förutsättningar härför helt saknas för såvitt anskaffningskapitalet icke kan nedbringas till ett jämförelsevis ringa belopp.

För det mindre jordbruket, som icke lämpligen kan hålla egna dragare, eller endast sådana i otillräcklig omfattning, är bristen på dragkraft ett mycket svårlöst problem. För ett gynnsamt skörderesultat erfordras att jordens bearbetning sker under tjänliga förhållanden och i rätt tid. Särskilt beträffande sådden bör denna verkställas på riktig tidpunkt, vilken endast kan vara några dagar.

Då tillgången till dragare alltid vid dylika tillfällen är otillräcklig, så blir följden den att de jordbrukare, som sakna dragare, i regel få sitt arbete försent och mindre väl utfört.

Försök har emellertid gjorts att medelst ommontering och nyjustering av utrangerade härför lämpliga automobiltyper konstruera för jordbruket användbara traktorer. Genom att förkorta chassi och kardanaxel samt starkt nedväxla motorn och förse bakhjulen endera med flänsskenor eller grova kedjor utanpå de vanliga gummihjulen har man lyckats att för en kostnad av 3 à 400 kronor få fram en i praktiken mycket användbar jordbrukstraktor.

Det har vid årslång användning visat sig att en dylik traktor, förutsatt att den är av rätt typ och riktigt ombyggd, har kunnat draga t. o. m. en dubbelskärig plog under höstplöjningen samt i vårbruket två stycken sammankopplade fjäderharvar, allt snabbt och smidigt utan att minsta svårighet uppstått. Medelst en dylik traktor kan en småbrukare även utföra slåttern åt sig själv och sina grannar, vilket praktiska exempel visat.

Såsom bränsle till här ifrågavarande motorer kan man dock emellertid icke helt undvara bensinen. Visserligen har man sökt blanda denna så långt möjligt med motorfotogen, men driften lider härav och motorerna förslitas, varför

användning av bensin till viss del synes ofrånkomlig. Det oaktat har driften visat sig ekonomiskt möjlig.

I och med den ökade användningen av bensinmotorn i jordbrukets tjänst, vilket i betydande omfattning sker även för stationärt bruk, uppställer sig emellertid den frågan om det kan vara ur någon synpunkt försvarligt att belägga den i uteslutande jordbruksdrift förbrukade bensinen med en beskattning, som helt är avsedd att bidra till bekostande av det allmänna vägunderhållet.

Det är alldeles tydligt att en dylik beskattning, vilken i här förevarande fall icke på minsta sätt har med kostnaden för vägunderhållet att göra utan endast omotiverat och onödigt skärper produktionskostnaderna för det mindre jordbruket, är onödig och orättvis samt saknar tillräckligt stöd för en fortsatt tillämpning.

Visserligen har hittills kunnat invändas att bensinmotorn kommit till ringa användning inom jordbruket, men den form av användning som här ovan relaterats har å vissa trakter tagit betydande omfång. Det kan anföras att i vissa byar anskaffats ej mindre än 4 å 5 dylika traktorer, med vilka utföres det tyngre jordbruksarbetet. Härtill kommer att stationära bensinmotorer kommit till alltjämt ökad användning. Genom bensinskattens borttagande å för rent jordbruksändamål förbrukad bensin skulle härvidlag driften betydligt förbilligas och det i drifhänseende missgynnade mindre jordbruket erhålla ett värdefullt handtag.

Beträffande fisket har som bekant principen om befrielse från skatt å bensin redan erkänts genom de anslag som avskiljas från sjätte huvudtiteln och tillföras fisket.

Verkställda sakkunnigeutredningar rörande samma näring hava även kommit till den uppfattningen att restitution bör ske direkt till förbrukaren, vilken uppfattning utan tvivel är riktig.

Med åberopande av vad vi sålunda anfört få vi hemställa,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t göra framställning om utredning och förslag angående på vilket sätt bensin som förbrukas uteslutande i jordbruksdrift måtte befrias från att belastas av för vägväsendet avsedd beskattning, samt för riksdagen framlägga förslag i ämnet.

Stockholm den 17 januari 1938.

<i>Osc. Werner.</i>	<i>Hjalmar Svensson,</i> Grönvik.	<i>Axel Hansson</i> i Rubbestad.
<i>Gust. E. Andersson.</i>	<i>Sven Andersson.</i>	<i>Jones Erik Andersson</i> i Ovanmyra.
<i>Ivar Pettersson,</i> Rosta.	<i>Aron Gustafsson,</i> Lekåsa.	<i>Ivar Johansson,</i> Mysinge.